

СУБ'ЄКТИ ОЦІНКИ ПОКАЗАНЬ З ЧУЖИХ СЛІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

**ГАРКОТ Діана Юріївна - аспірантка кафедри кримінального процесу
Національного університету «Одеська юридична академія»**

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-8484-439X>

УДК 343.14

DOI: <https://doi.org/10.71404/EP.2025.1.18>

Актуальність теми статті зумовлена тим, що проблематика оцінки показань із чужих слів залишається дослідженою недостатньо повно та підлягає подальшій теоретико-правовій характеристиці. Це зумовило постановку як мети статті розкриття, на основі аналізу норм КПК України, сформованої на їх основі судової практики і доктринальних підходів, кола суб'єктів оцінки показань із чужих слів у кримінальному провадженні.

Визначено випадки, за яких під досудового розслідування оцінка показанням із чужих слів надається слідчим, прокурором. На основі дослідження судової практики обґрунтовано, що у визначених випадках суб'єктом оцінки доказів є дізнавач. Вказано, що суб'єктом оцінки доказів у досудовому розслідуванні є слідчий суддя, який здійснює її за результатами розгляду клопотань слідчого за погодженням з прокурором, прокурора про застосування низки заходів забезпечення кримінального провадження та надання дозволу на проведення окремих слідчих (розшукових) дій.

Встановлено, що в ході судового розгляду оцінка показань із чужих слів здійснюється судом і знаходить своє відображення в кінцевому судовому рішенні, що водночас, не виключає можливості надання їм оцінки безпосередньо під час судового розгляду. Розкрито особливості оцінки показань із чужих слів судами апеляційної та касаційної інстанцій.

Із урахуванням доктринальних підходів і судової практики доведено, що поряд зі слідчим, дізнавачем, прокурором, слідчим суддею, судом, оцінку показань із чужих слів можуть

здійснювати інші учасники кримінального провадження (зокрема, сторона захисту в розумінні пункту 19 частини 1 статті 3 КПК України, потерпілий, його представник і законний представник, цивільний позивач, його представник і законний представник, цивільний відповідач, його представник, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, а в судовому провадженні – також прокурор). Вказано на специфіку оцінки доказів, здійснюваної зазначеними учасниками кримінального провадження.

За результатами проведеного дослідження узагальнено коло учасників кримінального провадження, які можуть здійснювати оцінку показань із чужих слів як під час досудового розслідування, так і в ході судового провадження в першій, апеляційній і касаційній інстанціях.

Ключові слова: кримінальне провадження, докази, процесуальні джерела доказів, показання з чужих слів, оцінка доказів, суб'єкти оцінки доказів.

Постановка проблеми

Завершальним етапом формування показань із чужих слів є їх оцінка, що здійснюється суб'єктами доказування у відповідності до вимог частини 1 статті 94 КПК України, аналіз якої свідчить, що законодавець закріплює низку загальних правил її здійснення, відповідно до яких: 1) суб'єктами оцінки є слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд; 2) вона здійснюється її суб'єктами за внутрішнім переконанням; 3) внутрішнє

переконання суб'єктів оцінки має ґрунтуватися на всебічному, повному й неупередженому дослідженні всіх обставин кримінального провадження; 4) у ході оцінки доказів її суб'єкти повинні керуватися законом; 5) об'єктом оцінки є як кожен окремо взятий доказ, так і їх сукупність; 6) предметом оцінки є процесуальні властивості доказів: належність, допустимість і достовірність кожного доказу та достатність і взаємозв'язок сукупності зібраних доказів для прийняття відповідного процесуального рішення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Теоретико-правові та практичні аспекти оцінки доказів під час досудового розслідування і судового розгляду досліджували В.В. Вапнярчук, І.В. Гловюк, В.О. Гринюк, О.В. Капліна, С.О. Ковальчук, Г.Р. Крет, Ю.І. Лозинська, Т.О. Лоскутов, М.А. Погорецький, Д.Б. Сергєєва, М.М. Стоянов, С.Б. Фомін, Р.М. Шехавцов, О.Г. Шило, М.Є. Шумило та інші вітчизняні вчені. Водночас, проблематика оцінки показань із чужих слів, у тому числі з точки зору суб'єктів її здійснення, залишається дослідженою недостатньо повно та підлягає подальшій теоретико-правовій характеристиці.

Метою статті є розкриття, на основі аналізу норм КПК України, сформованої на їх основі судової практики і доктринальних підходів, кола суб'єктів оцінки показань із чужих слів у кримінальному провадженні.

Виклад основного матеріалу

Під час досудового розслідування оцінка показанням із чужих слів надається слідчим, прокурором у зв'язку з прийняттям ним відповідного процесуального рішення, ухвалення якого потребує здійснення та відображення в ньому оцінки доказів. У першу чергу, це стосується письмового повідомлення про підозру, обвинувального акту, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, постанови про закриття кримінального провадження тощо.

Водночас, оцінка доказів, у тому числі й показань із чужих слів, може здійснюватися

слідчим, прокурором у зв'язку зі складенням ним інших процесуальних рішень (зокрема, постанов за результатами вирішення клопотань підозрюваного, захисника, потерпілого, його представника тощо) та інших процесуальних документів (зокрема, клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження, про надання дозволу на проведення процесуальних дій, які потребують ухвали слідчого судді, тощо). Так, звертаючись до слідчого судді з клопотанням, погодженим із прокурором, про надання дозволу на проведення обшуку, старший слідчий СВ Охтирського районного ВП ГУНП в Сумській області на його обґрунтування навів показання з чужих слів, які відображалися в протоколах допитів двох свідків і містили вказівку на особу, яка зберігає за місцем проживання вогнепальну зброю, та місце її проживання (ухвала Охтирського міськрайонного суду Сумської області від 19.01.2023 р. у справі № 583/226/23) [2].

У вказаних випадках суб'єктом оцінки доказів є дізнавач – службова особа підрозділу дізнання органу, яка уповноважена в межах компетенції, передбаченої КПК України, здійснювати досудове розслідування кримінальних проступків і в ході його здійснення наділяється повноваженнями слідчого (пункт 4-1 частини 1 статті 3, частина 1 статті 40 КПК України) [1]. Зокрема, звертаючись до слідчого судді з клопотанням, погодженим прокурором, про надання дозволу на проведення обшуку, дізнавач СД Хмельницького РУП ГУНП в Хмельницькій області на підтвердження факту проживання підозрюваного за конкретною адресою надав протокол допиту свідка, який повідомив, що, знаходячись у свого знайомого, який проживає поблизу, побачив невідомого чоловіка, який зробив йому зауваження; свідок запитав свого товариша, ким є цей чоловік, на що отримав відповідь про те, як звати цього чоловіка і що він проживає за цієї адресою з дружиною та малолітньою донькою (ухвала Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області від 13.10.2021 р. у справі № 686/24450/21) [3].

Суб'єктом оцінки доказів у досудовому розслідуванні є слідчий суддя, який здійснює її за результатами розгляду клопотань слідчого за погодженням з прокурором, прокурора про застосування низки заходів забезпечення кримінального провадження та надання дозволу на проведення окремих слідчих (розшукових) дій. Наприклад, відмовляючи в задоволенні клопотання заступника начальника відділення розслідування злочинів, скоєних проти життя та здоров'я особи, СВ Хмельницького РУП ГУНП у Хмельницькій області про надання дозволу на проведення обшуку, слідча суддя Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області, в ухвалі від 13.07.2023 р. у справі № 686/21246/22 надала оцінку показанням із чужих слів – показанням потерпілого, які містилися у протоколі його допиту, складеному слідчим. При цьому слідча суддя вказала, що показання потерпілого не ґрунтувалися на особистому сприйнятті останнім вказаних фактів, а зроблені за результатами висловлювання свідка, що за своєю суттю є повідомленням про факт висловлювання, а отже, є показанням з чужих слів [4].

У ході судового розгляду оцінка показань із чужих слів здійснюється судом і знаходить своє відображення в кінцевому судовому рішенні, яке постановлюється судом: вирок (обвинувальному чи виправдовальному), ухвалі про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, про закриття кримінального провадження. При цьому в судовому рішенні, з огляду на вимоги частини 3 статті 374 КПК України, наводиться зміст показань із чужих слів, обставини кримінального провадження, які встановлюються за їх допомогою, та результати оцінки цього доказу судом із точки зору належності, допустимості та достовірності (вирок Київського районного суду міста Одеси від 31.07.2024 р. у справі № 947/27782/20) [5], а в разі неврахування показань із чужих слів – мотиви, з яких суд їх відкидає (вирок Дзержинського районного суду міста Харкова від 10.01.2025 р. у справі № 638/3889/18) [6].

Водночас, показання з чужих слів можуть бути предметом оцінки судом безпо-

середньо під час судового розгляду, зокрема, у випадках, коли ним постановлюється ухвала про визнання доказу недопустимим внаслідок встановлення його очевидної недопустимості або про відмову в задоволенні клопотання учасників кримінального провадження про визнання доказу недопустимим із цієї підстави. Так, відмовляючи в задоволенні клопотання захисника про визнання доказу очевидно недопустимим у кримінальному провадженні відносно обвинуваченого за обвинуваченням його у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 152 КК України, Комунарський районний суд міста Запоріжжя в ухвалі від 13.07.2022 р. у справі № 333/1540/22 надав оцінку отриманим у ході судового розгляду показанням свідка, який під час досудового розслідування був запрошений слідчим ВП № 4 Запорізького РУП ГУНП в Запорізькій області в якості психолога для спілкування з потерпілою – малолітньою дівчиною, яка стала жертвою сексуального насильства, та за згодою її матері в присутності слідчого спілкувалася в приміщенні вказаного відділу поліції з малолітньою потерпілою [7].

Під час апеляційного провадження оцінка показань із чужих слів здійснюється судом апеляційної інстанції в постановлюваному ним кінцевому судовому рішенні – ухвалі, а у випадку, передбаченому пунктом 3 частини 1 статті 407 КПК України, – вирок (частина 1 статті 418 КПК України) [1]. Оцінці доказів судом апеляційної інстанції притаманна низка особливостей, до яких С.О. Ковальчук на основі аналізу норм глави 32 КПК України відносить: 1) обмеження вільної оцінки доказів судом апеляційної інстанції перевіркою законності, обґрунтованості та вмотивованості судового рішення; 2) надання оцінки доказам, які не досліджувалися судом першої інстанції, але виступали предметом дослідження суду апеляційної інстанції (за умови дотримання вимог частини 3 статті 404 КПК України щодо їх подання під час апеляційного розгляду), у сукупності з іншими доказами; 3) неможливість надання судом апеляційної інстанції доказам, які ним не досліджувалися, своєї оцінки, відмінної від

оцінки, наданої судом першої інстанції [8, с. 384-385].

У контексті наведених особливостей оцінки доказів судом апеляційної інстанції ККС ВС вказує, що, на відміну від суду першої інстанції, апеляційний суд здійснює перегляд вироку суду першої інстанції в межах апеляційної скарги, а тому повноваження суду апеляційної інстанції стосовно дослідження доказів визначаються переглядом кримінального провадження в межах вимог апеляційної скарги з урахуванням наявності або відсутності обґрунтованого клопотання сторони кримінального провадження щодо повторного дослідження доказів. Отже, відсутність обґрунтованого клопотання сторони кримінального провадження про дослідження доказів, за умови того, що в оскарженому вироку суд дав оцінку всім доказам, на неправильну оцінку яких посилається сторона в стадії апеляційного оскарження вироку, не зумовлює обов'язку апеляційного суду повторно досліджувати обставини, встановлені під час кримінального провадження, та не створює передумов для використання апеляційним судом свого права дослідити нові докази за наявності підстав, регламентованих положеннями частини 3 статті 404 КПК України. Тому за відсутності мотивованого клопотання про повторне дослідження доказів, яке обов'язково має відповідати положенню частини 3 статті 404 КПК України, апеляційний суд не повинен досліджувати ці докази, оскільки протилежне, без дотримання принципів, закріплених у приписах зазначеної норми процесуального закону, може перетворити апеляційний перегляд судового рішення в повторний розгляд кримінального провадження по суті, що фактично нівелює принцип інстанційності судочинства (постанова від 21.12.2022 р. у справі № 759/5737/17) [9].

Відповідно, в разі, якщо суд апеляційної інстанції безпосередньо не досліджував докази, у тому числі й показання з чужих слів, він звертається до встановлення правильності їх оцінки, здійсненої судом першої інстанції. При цьому, в разі дотримання судом першої інстанції вимог кримінального процесуального закону щодо отримання,

перевірки й оцінки показань із чужих слів, суд апеляційної інстанції погоджується з наданою ним оцінкою цього доказу. Зокрема, Запорізький апеляційний суд в ухвалі від 15.07.2021 р. у справі № 311/3532/18 вказує, що колегія суддів вважає обґрунтованим посилення суду першої інстанції на показання трьох свідків, які не були безпосередніми очевидцями вчинення злочину обвинуваченим, але їм стали відомі деякі обставини вчинення злочину від самого потерпілого [10]. І, навпаки, у разі встановлення факту недодержання судом першої інстанції норм КПК України, які врегульовують порядок отримання, перевірки та оцінки показань із чужих слів, суд апеляційної інстанції констатує порушення вимог кримінального процесуального закону, що створює передумови для надання ним власної оцінки цього доказу. Так, Полтавський апеляційний суд в ухвалі від 29.01.2024 р. у справі № 529/2/23 зазначає, що суд першої інстанції, визнавши допустимим доказом показання із чужих слів свідків та поклавши їх в основу обвинувального вироку, як вирішальні докази винуватості обвинуваченої, за відсутності інших належних доказів, визнаних допустимими згідно з правилами, відмінними від положень частини 2 статті 97 КПК України, істотно порушив вимоги кримінального процесуального закону, на підставі чого надав власну оцінку цим доказам [11].

У ході касаційного розгляду суд касаційної інстанції, з урахуванням частини 1 статті 433 КПК України, не має права досліджувати докази, встановлювати та визнавати доведеними обставини, що не були встановлені в оскарженому судовому рішенні, вирішувати питання про достовірність того чи іншого доказу [1], а відповідно, до оцінки показань із чужих слів може звертатися в контексті перевірки правильності застосування норм матеріального та процесуального права судами першої та апеляційної інстанцій і надання ними правової оцінки обставин кримінального провадження. Відповідно, залежно від обставин кримінального провадження і дотримання судами першої та апеляційної інстанцій вимог кримінального процесуального закону

щодо отримання, перевірки й оцінки показань із чужих слів, суд касаційної інстанції або погоджується з їх оцінкою, здійсненою судами указаних інстанцій, і вказує на необґрунтованість доводів касаційної скарги про неправильну оцінку цього доказу (постанова ККС ВС від 28.10.2021 р. у справі № 266/6051/19) [12], або навпаки, вважає слушними доводи касаційної скарги і констатує, що суди першої та/або апеляційної інстанцій надали показанням із чужих слів неправильну оцінку (постанова ККС ВС від 21.10.2021 р. у справі № 752/23947/18) [13].

Незважаючи на віднесення законодавцем до суб'єктів оцінки доказів слідчого, прокурора, слідчого судді та суду (частина 1 статті 94 КПК України) [1], у доктрині кримінального процесу слушно вказується на доцільність включення до їх числа також інших учасників кримінального провадження [14, с. 135; 15, с. 205]. Уточнюючи такий підхід у частині визначення меж здійснюваної ними оцінки доказів, Г.Р. Крет наголошує, що сторона захисту, потерпілий можуть оцінювати докази в разі заявлення ними тих або інших клопотань (наприклад, про проведення слідчих (розшукових) дій, про визнання доказу недопустимим, про зміну запобіжного заходу), виступу в судових дебатах, подання апеляційної або касаційної скарги тощо [16, с. 116]. Поділяючи таку позицію в цілому, потрібно зазначити, що поряд зі стороною захисту (у розумінні пункту 19 частини 1 статті 3 КПК України стороною захисту є підозрюваний, особа, стосовно якої зібрано достатньо доказів для повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, але не повідомлено про підозру у зв'язку з її смертю, обвинувачений (підсудний), засуджений, виправданий, особа, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішувалося питання про їх застосування, їхні захисники та законні представники [1]) і потерпілим, до суб'єктів оцінки доказів доречно також віднести представника та законного представника потерпілого, цивільного позивача, його представника та законного представника, цивільного відповідача, його представника, представника

юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження. Як свідчать результати дослідження судової практики, оцінка показань із чужих слів, зазвичай, здійснюється стороною захисту в ході обґрунтування вимог, викладених у клопотанні про виклик і допит свідка (ухвала Ленінського районного суду міста Харкова від 13.05.2024 р. у справі № 642/1023/23) [17], про визнання показань із чужих слів очевидно недопустимим доказом у кримінальному провадженні (ухвала Комунарського районного суду міста Запоріжжя від 13.07.2022 р. у справі № 333/1540/22) [7], в апеляційних (ухвала Тернопільського апеляційного суду від 09.09.2020 р. у справі № 607/10537/19) [18] і касаційних скаргах (ухвала ККС ВС від 17.02.2023 р. у справі № 161/1560/22) [19].

Специфіка оцінки доказів, здійснюваної зазначеними учасниками кримінального провадження, полягає в тому, що, по-перше, вони звертаються до неї задля обґрунтування своєї правової позиції в кримінальному провадженні, з огляду на що її здійснення не може розглядатися як їх обов'язок, а по-друге, така оцінка не носить обов'язкового характеру для слідчого, прокурора, слідчого судді, суду як суб'єктів ухвалення відповідних процесуальних рішень. У цілому це стосується й випадків здійснення оцінки доказів прокурором у ході судового розгляду в першій інстанції, апеляційного та касаційного провадження – за допомогою її здійснення він обґрунтовує свою правову позицію, яка висловлюється ним судових дебатах або викладається в апеляційній чи касаційній скарзі та не є обов'язковою для суду відповідної інстанції. Результати дослідження судової практики свідчать, що прокурори звертаються до оцінки показань із чужих слів задля обґрунтування вимог, наведених в апеляційних (ухвала Полтавського апеляційного суду від 17.04.2024 р. у справі № 554/9854/16) [20] та касаційних скаргах (постанова ККС ВС від 11.09.2024 р. у справі № 607/26266/18) [21].

Висновки

Викладене дозволяє дійти висновку, що під час досудового розслідування суб'єктами оцінки показань із чужих слів є

слідчий, дізнавач, прокурор, слідчий суддя, а в ході судового провадження – суд відповідної інстанції (першої, апеляційної чи касаційної), які в переважній більшості випадків здійснюють її у зв'язку з прийняттям відповідного процесуального рішення. Поряд із вказаними суб'єктами, оцінку показань із чужих слів можуть здійснювати інші учасники кримінального провадження (зокрема, сторона захисту в розумінні пункту 19 частини 1 статті 3 КПК України, потерпілий, його представник і законний представник, цивільний позивач, його представник і законний представник, цивільний відповідач, його представник, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, а в судовому провадженні – також прокурор) задля обґрунтування своєї правової позиції у відповідному клопотанні, промові в судових дебатах, апеляційній чи касаційній скарзі тощо.

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
2. Ухвала Охтирського міськрайонного суду Сумської області від 19.01.2023 р. у справі № 583/226/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/108498821>.
3. Ухвала Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області від 13.10.2021 р. у справі № 686/24450/21. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100379893>.
4. Ухвала Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області від 13.07.2023 р. у справі № 686/21246/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/112210718>.
5. Вирок Київського районного суду міста Одеси від 31.07.2024 р. у справі № 947/27782/20. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/120775949>.
6. Вирок Держинського районного суду міста Харкова від 10.01.2025 р. у справі № 638/3889/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/124324979>.
7. Ухвала Комунарського районного суду міста Запоріжжя від 13.07.2022 р. у справі № 333/1540/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/105253484>.
8. Ковальчук С.О. Вчення про речові докази у кримінальному процесі: теоретико-правові та практичні основи: монографія. Івано-Франківськ: Супрун В.П., 2017. 618 с.
9. Постанова ККС ВС від 21.12.2022 р. у справі № 759/5737/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/108225763>.
10. Ухвала Запорізького апеляційного суду від 15.07.2021 р. у справі № 311/3532/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98844570>.
11. Ухвала Полтавського апеляційного суду від 29.01.2024 р. у справі № 529/2/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116751723>.
12. Постанова ККС ВС від 28.10.2021 р. у справі № 266/6051/19. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100734854>.
13. Постанова ККС ВС від 21.10.2021 р. у справі № 752/23947/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100579471>.
14. Тепак С.Я. Достовірність доказів у кримінальному провадженні: дис. ... д-ра філософії: 081 – Право. Київ, 2024. 238 с.
15. Кримінальний процес: підручник / за ред. В.Я. Тація, Ю.М. Грошевого, О.В. Капліної, О.Г. Шило. Харків: Право, 2013. 824 с.
16. Крет Г.Р. Оцінка доказів у структурі кримінального процесуального доказування. *Верховенство права*. 2018. № 2. С. 113-118.
17. Ухвала Ленінського районного суду міста Харкова від 13.05.2024 р. у справі № 642/1023/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/119121542>.
18. Ухвала Тернопільського апеляційного суду від 09.09.2020 р. у справі № 607/10537/19. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91525622>.
19. Ухвала ККС ВС від 17.02.2023 р. у справі № 161/1560/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/109075098>.
20. Ухвала Полтавського апеляційного суду від 17.04.2024 р. у справі № 554/9854/16. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118792327>.
21. Постанова ККС ВС від 11.09.2024 р. у справі № 607/26266/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/121665565>.

SUMMARY

The relevance of the topic of the article stems from the fact that the issue of hearsay evaluation remains insufficiently researched and is subject to further theoretical and legal characterization. This has led to the aim of the article to reveal, based on the analysis of the provisions of the CPC of Ukraine, the case law and doctrinal approaches formed on their basis, the range of subjects of hearsay evidence assessment in criminal proceedings.

The author identifies the cases when, during the pre-trial investigation, hearsay evidence is evaluated by an investigator or a prosecutor. Based on the study of case law, it is substantiated that in certain cases the subject of evidence evaluation is an inquirer. It is indicated that the subject of evidence assessment in pre-trial investigation is the investigating judge who carries it out based on the results of consideration of the investigator's motions in agreement with the prosecutor; the prosecutor on the application of a number of measures to ensure criminal proceedings and granting permission to conduct certain investigative (search) actions.

It is established that during the trial, hearsay evidence is evaluated by the court and is reflected in the final court decision, which at the same time does not exclude the possibility of its evaluation directly

during the trial. The author reveals the peculiarities of hearsay assessment by the courts of appeal and cassation.

Taking into account the doctrinal approaches and case law, the author proves that along with the investigator, inquirer, prosecutor, investigating judge, and court, hearsay evidence may be evaluated by other participants to criminal proceedings (in particular, the defense within the meaning of part 1(19) of Article 3 of the CPC of Ukraine, the victim, his representative and legal representative, a civil plaintiff, his representative and legal representative, a civil defendant, his representative, a representative of the legal entity in respect of which the proceedings are conducted, and in court proceedings – also by the prosecutor). The author also points out the specifics of evidence evaluation carried out by these participants of criminal proceedings.

Based on the results of the study, the author summarizes the range of participants to criminal proceedings who may evaluate hearsay evidence both during the pre-trial investigation and during court proceedings in the first instance, appeal and cassation.

Key words: criminal proceedings, evidence, procedural sources of evidence, hearsay evidence, evidence assessment, subjects of evidence assessment.